

CONCEPT: een vaste plantenlijst voor de openbare ruimte

[in bewerking]

Hieronder vind je een vaste plantenlijst gemaakt door Luc Sour (adviseur Ruimte & Duurzaamheid, gemeente Amsterdam). Het biedt een aantal plantensoorten, geuren en kleuren die oplopen in bloeitijd. Deze selectie is gemaakt voor gevel- en boomtuinen (zie ook Handboek Groen). De inleidende tekst is verkort en aangepast.

De vaste plantenlijst wordt aangeboden ter inspiratie voor de ontwikkeling van de tuinen, de gevel- en boomtuinen in de Corantijnstraat. Het is een eerste stap voor verdere aanvulling, o.a. met heesters (zie o.a. het Handboek Groen). Idee is om met steeds meer kennis bij te dragen aan steeds meer groene straten en pleinen die het hele jaar bloeien. Daarvan profiteren ook de bijen, vlinders en vogels ;-).

De seizoenen ervaren

De plantensoorten zijn gekozen vanwege een aantrekkelijke bloei gedurende het hele jaar *en* creëren een mooi winterbeeld (wintergroen of met stengelresten en zaaddozen). De selectie biedt plantensoorten die de schaduw verdragen en zon minnend zijn. De lijst is oplopend in bloei voor een eigen selectie, waardoor je in samenwerking met elkaar beplanting kunt gaan kiezen voor boom- en geveltuinen of plantvakken en alle seizoenen kunt gaan ervaren.

Inheems en bij-vriendelijk

De plantensoorten zijn grotendeels bij-vriendelijk, niet-woekerdend en onderhoudsarm. Ze vragen weinig vocht, voedsel of andere hulpmiddelen. De planten variëren in grootte, zijn redelijk droogtebestendig en kunnen jarenlang meegaan (mits biologisch gekweekt en wat extra aandacht voor de bodem in het eerste jaar). Het zijn hoofdzakelijk 'inheemse' soorten, met enkele langer bloeiende cultivars. Een enkele plant is niet 'bij-vriendelijk', die heeft weer eigenschappen die bij een stedelijke omgeving passen.

Een mooi winterbeeld

Een aantal planten creëert met wintergroen blad, stengelresten en zaaddozen een mooi winterbeeld (snoeien kan in april). In de winter en het vroege voorjaar kan je ook al van bloemen genieten. Daarom is er gekozen voor enkele wintergroene planten en 'verwilderingsbollen' die als biologische teelt verkrijgbaar zijn. Dit geldt (nog) niet voor veel hyacinten en grotere tulpen. Die zijn niet opgenomen omdat de mogelijke resten van bestrijdingsmiddelen schadelijk kunnen zijn voor bijen.

De vaste plantenlijst

De lijst is oplopend in bloeitijd en heeft de volgende legenda:

- a. **groen** zijn de planten die ook inheems zijn; de bollen betreffen voornamelijk Nederlandse stinzenplanten
- b. ** planten die wintergroen zijn
- c. * planten met een redelijk winterbeeld (blad of zaadhoofden)

A. Planten voor schaduwrijke plekken

Bollen:

Sneeuwklokje, wit, jan - feb, 15 cm

Crocus tomasinianus, boerencrocus, blauw, feb - mrt

Winteraconiet, geel, jan - feb, 5 cm

Narcis (botanisch), geel/ wit, feb - apr, 20-30 cm

Scilla siberica, oosterse sterhyacint, blauw, feb - mrt, 10 cm,

Anemone nemerosa, bosanemoon, wit, mrt - apr, 10 cm,

Blaauw druifje, apr-mei, 10 cm

Corydalis solida, voorjaarshelmbloem, roze, apr - mei, 20 cm,

Hyacinthoides non-scripta (wilde hyacint, blauw, mei-jun, 30 cm)

***Helleborus cultivars*, wit/roze/purper/groen, dec-mrt, 30 cm

***Helleborus argutifolius*, fris blad, bleekgroene bloemen, jan-apr, 60 cm

****Vinca minor**, maagdenpalm, blauw, feb-apr, 10 cm

***Vinca major* 'Variegata', maagdenpalm, blauw met roomwit gerand blad, feb-apr, 35 cm

****Carex** foliosissima 'Irish Green', zegge, frisgroen, bruine aren, apr-jun, 35 cm

**Geranium macrorrhizum* 'Czakov', ooievaarsbek, rozerood, mei-aug, 40 cm

Geranium 'Gerwat'/'Rozanne', lichtblauw, mei-nov, 35 cm

Astilbe chinensis var. taquetii 'Superba', roze, jul-sep, 70 cm

**Aster frikartii* 'Mönch', aster, lilablauw, aug-sep, 45 cm

Hosta sieboldiana 'Elegans', (geen slakkenvraat), wit, jul-aug, 60 cm

Rudbeckia fulgida 'Goldsturm', zonnehoed, geel, jul-sep, 20-60 cm, iets woekerend.

- **Extra schaduwverdragend**

****Asplenium** scolopendrium, tongvaren, 25 cm

Pulmonaria officinalis, breed longkruid, blauw-roze, april-mei, 20 cm

Doronicum orientale, voorjaarszonnebloem, geel, apr-mei, 30 cm

Galium odoratum, lieve-vrouwe-bedstro, wit, mei, 10 cm)

Tiarella wherryi, schuimbloem, wit, mei-aug, 30 cm

**Persicaria amplexicaulis*, 'Firedance', lichtrood, juni-sep, 60 cm. iets woekerend.

Rudbeckia fulgida 'Goldsturm', zonnehoed, geel, jul-sep, 20-60 cm, iets woekerend.

Anemone 'Honorine Jobert' of 'Queen Charlotte', wit resp. lichtroze, aug-okt, iets woekerend.

- **Extra droogtebestendig**

***Bergenia cordifolia* 'Purpurea', schoenlappersplant, purper, mrt-apr 30 cm

****Luzula** sylvatica 'Marginata', bonte veldbies, 30 cm, apr-jun. iets woekerend.

****Euphorbia** amygdaloides 'Purpurea', wolfsmelk, getint blad, geel, apr-jun

***Iris foetidissima*, stinkende lis, lila + feloranje zaden, jun-jul, 50 cm

Geranium sanguineum, bloedooievaarsbek, rozerood, jun-sep, 30 cm

**Geranium phaeum*, 'Mourning Widow', ooievaarsbek, purper, mei-jul, 60 cm

***Liriope muscari* 'Big Blue', leliegras, 40 cm., paarsblauw, aug-okt.

**Pennisetum alopecuroides*, lampepoetsersgras, aug-okt, graspluimen, 60 cm

- **Extra goede bijen- of vlinderplanten**

*Salvia nemorosa 'Mainacht', salie, paars, mei-aug, 40 cm

Symphytum officinale, gewone smeewortel, wit en paars, mei-juni, 50 cm

Campanula Trachelium, ruigklokje, blauwpaars, jun-jul, 70 cm

Kalimeris incisa 'Maldiva', wit, juni-sept, 65 cm

*Aster frikartii 'Mönch', aster, lilablauw, aug-sep, 45 cm

* Aster amellus 'Sonora', aster, bleek violet, aug-okt, 50 cm

*Salvia glutinosa, salie, geel, okt-nov (late bloei tot eerste vorst!), 100 cm

B. Planten voor een zonnige plek

Bollen:

Crocus

Narcis (botanisch)

Botanische tulpen (laagblijvend)

Sneeuwroem (Chionodoxa)

Blauw druifje

Alchemilla mollis, vrouwenmantel, geel, mei-jun, 40 cm, iets woekerend.

Geranium pratense, Beemdoeivaarsbek, blauwviolet, mei-jul, 50 cm

* **Salvia** officinalis 'Purpurescens', salie, paarsblauw, jun-jul, 50 cm.

** **Carex** morrowii 'Variegata', bonte zegge, mei-jun, 40 cm

Allium schoenoprasum, bieslook, lilapaars, mei-jul, 25 cm

** **Erysimum** cheiri, muurbloem, oranje-rood, mrt-jun, 50 cm

*Geranium macrorrhizum 'Czakov', ooievaarsbek, rozerood, mei-aug, 40 cm

Silene dioica, dagkoekoeksbloem, roze, mei-okt, 60 cm

* Phlomis russeliana, brandkruid, geel, jun-jul, 80 cm

Campanula glomerata, klokje, violetblauw, jun-jul, 60 cm

Malva moschata, kaasjeskruid, roze, jun-sep, 60 cm

Origanum vulgare, wilde marjolein, jun-sep, lila, 40 cm

Hemerocallis 'Stella de Oro' / 'Sammy Russel', geel/rood, jun-sep, 60 cm

* **Molinia caerulea**, pijpestrootje, jun-sep, 100 cm

Ruellia humilis, wilde petunia, roze, jun-sep, 45 cm

*Verbena Bonariensis, ijzerhard, paars, jun-okt, 120 cm

*Echinacea purpurea, zonnehoe, 70 cm, donkerroze, jul-sep, 70 cm

** Mahonia eurybracteata 'Soft Caress', stekeloze mahonia, geel, nov-jan, 80 cm

- **Extra droogtebestendig**

**Bergenia cult. 'Mrs. Crawford', schoenlappersplant, wit, mrt-mei, blad herfstkleur rood, 30 cm

**Rosmarinus officinalis, rozemarijn, lichtblauw, mrt-mei, 50 cm

** **Euphorbia** characias ssp. *Wulfenii*, zuidse wolfsmelk, geel, mrt-mei, 30 cm

**Euphorbia amygdaloides 'Purpurea', wolfsmelk, geel, apr-jun
 *Thymus vulgaris, tijm, lila, jun-jul, 20 cm
 Eryngium bourgatii, kruisdistel, blauwgroen, jun-jul, 50 cm
 Centranthus ruber 'Coccineus', spoorbloem, roze, jun-juli, 60 cm
 *Crocsmia 'Lucifer', rood, jun-aug, 1 m.
 Nepeta faassenii/racemosa, kattenkruid, blauw/paars, jun-aug, 60 cm.
 *Stachys byzantina 'Big Ears', ezelsoor, roze (onopvallend), jun-aug, 15-40 cm
 Veronica spicata ssp incana, ereprijs, grijs blad, blauw, jun-aug, 60 cm.
 *Persicaria amplexicaulis, perzikkruid, lichtrood, juni-sep, 60 cm. iets woekerend.
 Geranium sanguineum, bloedoioevaarsbek, rozerood, jun-sep, 30 cm
 *Achillea millefolium (cultivars), duizendblad, wit (div kleuren), jun-sep, 50 cm
 *Teucrium chamaedrys, Echte Gamander, lichtroze, jun-sep, 40 cm.
 Artemisia ludoviciana 'Silver Queen', alsem, grijs blad, wit, jul-sep, 80 cm, iets woekerend.
 *Limonium latifolium/ platyphyllum, zeelavendel, lila, jul-aug, 50 cm
 *Gaura lindheimeri, prachtkaars, wit, jul-nov, 80 cm (ijle bloemstelen)
 *Perovskia 'Little Spire', blauw, aug-sep, 100 cm
 * Aster amellus 'Sonora', aster, bleek-violet, aug-okt, 50 cm

- **Extra goede bijen- of vlinderplanten**

*Salvia nemorosa 'Mainacht', salie, paars, mei-aug, 40 cm
 Borago officinalis, Bernagie/komkommerkruid, mei-juli, blauw, 70 cm
 Monarda bradburiana, bergamot, bleekroze, jun-jul, 60 cm
 Campanula Trachelium, ruig klokje, blauwpaars, jun-jul, 70 cm
 *Echinops ritro 'Veitch's Blue', kogeldistel, blauw, jun-jul, 80 cm
 Nepeta faassenii/racemosa/tuberosa/grandiflora, kattenkruid, blauw/paars/roze, jun-aug, 60 cm.
 Mentha longifolia 'Buddleia', Kaarsmunt, lila, jun-aug, 60 cm (iets woekerend)
 *Salvia x superba/ nemerosa/ x sylvestris, salie, blauw/violet/roze, jun-aug 30-50 cm
 *Thymus vulgaris, tijm, lila, jun-jul, 20 cm
 Stachys officinalis, betonie, paarsrood, jun-aug, 60 cm
 Veronica spicata ssp incana, ereprijs, grijs blad, blauw, jun-aug, 60 cm
 Origanum vulgare, wilde marjolein, jun-sep, lila, 40 cm
 Calamintha nepeta ssp nepeta, bergsteentijm, bleekblauw-wit, jun-sep, 30 cm.
 Kalimeris incisa 'Maldiva', wit, juni-sept, 65 cm
 Agastache foeniculum/ 'Black Adder', dropplant, blauw, jun-aug/ jun-okt, 60/ 80 cm
 *Lavandula angustifolia 'Hidcote', lavendel, paarsblauw, jul-aug, 50 cm
 *Verbascum bombyciferum, toorts of koningskaars, geel, jul-sep, grijze rozet, 1,5 m
 *Sedum telephium 'Matrona', hemelsleutel, roze, blad purper, aug-sep, 50 cm
 *Aster frikartii 'Mönch', aster, lilablauw, aug-sep, 45 cm